

**Chronologiæ Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustiſimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

6. Quando gesta sint, quæ capite 34. referuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](#)

Cap. 32. v. 1. Verbum quod factum est ad Ieremiam à Domino, in anno decimo Sedeciae regis Iuda: ipse est annus decimus octauus Nabuchodonosoris. Eundem annorum concursum Hebreus & Graecus contextus representant. Duobus autem modis annus 10. Sedeciae cum 18. Nabuchodonosoris componi potest. 1. si dicamus hæc conrigisse anno decimo Sedeciae expirare, & decimo octauo Nabuchodonosoris 18. Nabuineante. Ita Torniellus ad ann. m. 3445. num. 8. Salianus num. 15. Paludanus in chodonos. Sedeciae. 2. si computo civili, censeamus hæc gesta anno illo ciuili, quo finiebatur annus Sedeciae decimus, & decimus octauus Nabuchodonosoris oriebatur. Sic Ieremias dicitur agrum sui patrue lis emisse anno 18. Nabuchodonosoris, eo sensu quo Principes & postolorum martyrio coronati putantur anno 14. Nero. Fortè etiam non deerit, qui hoc factum referat ad annum 10. Sedeciae cōplexum: Nabuchodonosoris autem 18. currentem: sed malo prædictorum modum adminiculo hanc annorum connexionem explicare. Vide quæ de annis Iesu, Sedeciae, Nabuchodonosoris disputabam 4. Reg. q. 16. 20. 22.

IEREM. XXXIII. v. 1.

Et factum est verbum Domini ad Ieremiam secundo, cum adhuc clausus esset in atrio ^{Anno 18.} ^{Nabu-} ^{larcis.} Hoc oraculum eodem sermone, quo præcedens, traditum vi- deur, nempe anno 18. Nabuchodonosoris: Sedeciae vel decimo, ut volunt Ca- stius, Cornelius, Salianus; vel in decimo exoriente, ut putat Torniellus, ad an- m. 3446. num. 1.

1. Videtur autem S. Vates hoc capite respexisse ad Prophetiam c. 21. Sedeciae Dominum per Ieremiam consulenti datam, ut bene aduerit Salianus ad an. m. 3445. num. 18. vbi ex Castri moneta, capitulum hoc rite subnexum præcedenti, in quo Ieremias facto ipso, nempe agri emptione spem redditus populo captiuo fecerat: eam autem hoc capite verbis solatio plenis confirmat.

IEREM. XXXIV. v. 8.

Verbum quod factum est ad Ieremiam à Domino, postquam percusserit rex Sedecias fidelis cum omni populo in Ierusalem, præditans, ut dimitteret unusquisque seruum suum.

Q V A E S T I O VI.

Quando contigerint, qua hic referuntur.

DVO hac in questione ponuntur. 1. quanto anno regni Sedeciae. 2. Vtrum anno sabbatico hæc acciderint. De priori Christophorus Castrius cen- set Ierosolyma Sedeciae temporibus, bis à Chaldaeis obessa finisse, prius an. octauo Sedeciae, aut saltē nono, ante meensem decimum, tū decimo mense anni noni, ^{k. 2} ^{ut legi-} ^{Statua} ^{qua. 8.} ^{Quidā p̄p̄?} ^{tant b̄s ob?} ^{seßam à} ^{Nabucho-} ^{don. Ieru-}

PPI

logia
amenti

V

76
vt legimus 4. Reg. 15. vers. 1. priorem obsidionem fuisse inter annos 10. & 11. Pharaoni obuiam digressis, & tum Ieremiam praedixisse, Chaldeis & Aegyptijs redituros, & Ierosolyma potituros, hoc cap v. 21. & cap. 37. priorem vero continentem perdurasse, vsq; ad Urbis expugnationem. Ne sa est ciuitas, atque vallata, usque ad undecimum annum regis Sedecie. 4. Reg. dem tradidit Cornelius ad initium huius cap.

*Viximus
anno 10.
an. 11. Se-
decim.*

*Res habet
in dubio.*

*Ad non ob-
fusum initio
obsidionis.*

2. Lyranus in huius capituli glossa, Torniellus & Salianus anno 10. haec in annum nonum Sedeciae coniuncti, arbitrantes tunc obsidionem, que anno eodem mense decimo inchoata fuerit. Penuit anno ante æram Christi 591. scribit vallata iam Urbe Sedeciam anno nono, de seruis in libertatem afferendis mandatum de dilectione amoviti, cum Babyloniorum exercitus, inquit, ab obsidione recessisset, manuomi ni sacri religionem, seruos retraxere Iudei. Scaliger, anno 11. Sedecibuit, quem sequitur Capellus an. m. 5409. Caluinus an. 360.

2. Etsi vero fateor nullam ex predictis opinionibus sua probatur: mihi tamen securior apparet doctrina Sancti, qui sub initio huius anni, non constare, quo anno Ieremias hoc verbum accepit. Bellum quo hic est sermo, triennale fuit, cœptum anno Sedeciae nono, finitum quo horum trium annorum hec propheta obuenierit cognoscere, ne quidem ex huius capituli exordio, eo quod sit veluti proemium vaticinij, ostendens, in quo statu fuerint res Iudaica, quædo hinc demandum.

3. Negotium istud, de seruorum missione, ac rufiis in seruuntur ne, non autem anteponere mensi decimo anni noni Sedeciae, tum ne obsidionis sine ratione multiplicem, tum quia de obsidione illa prior, exponit Castrius, alium est apud antiquos silentium, tum quia plures tribus clare docent, illam obsidionem cuius meminit liber 4. Reg. 15. præcessisse causam seruorum à Sedecia tractatam; eamque obdulsum ruptam fuisse. Lyranus, Sanctius, Torniellus, Perarius. Imò Cornelius his assentitur, ubi corrispedit videtur, quæ initio huius capituli amovit, que quando de libertate seruorum agebarut, iam co militerum deciderat, ut omnes eius ciuitates à Chaldeis essent vel capti, vel enemis, carrosolyma Lachis & Azeca, ut hic monet Propheta v. 7. Minus autem certe est, id ante annum nonum Sedeciae hanc prophetam ponere. Vnde Aegyptijs, Chaldei tribus illis ciuitatibus expugnandis, ad annos tempus protractissime non videntur.

4. Castrius & Cornelius, auctoriis præcitatatis affinantes, dicitur seruos in seruitutem reuocatos, quando intermissa tam per obsidionem Babylonij in Aegyptios mouerant. Qam expeditionem cum bie

solutissent, & mox ad obsidionem Ierosolymitanam reuertissent; ciuitas in annum terrum vallata & clausa more vulgari dicitur, non quidem omnino continentem, sed interpolatione tam exigua incidente, ut pro nulla reputetur: scilicet non estimantur tres menses, quibus regnauit Iechonias, Ierem. 37. v. 30. Regnauit Dominus contra Iosquin regem Iuda: non erit ex eo, qui sedeat super solium Basiliæ. Itaque dubium esse reor, utrum digressio Chaldaeorum ab Ierosolymis, & eorum ad iugum retractio, ad annum nonum Sedeciae, potius quam ad decimum, aut postremum applicanda sit.

5. Restat de anno Sabbatico non modica difficultas: quam varij varijs modis operare conantur, Torniellus, Salianus, Cornelius, Petavius, Paludanus, contentientibus plerique Sectarijs, anno Sabbatico hanc iniuriam seruis ante manu illatam aferunt: sed non iisdem omnes nisi fundamentis. Torniellus & Salianus putant annum 9. Sedeciae concurresse cum 861. ab introitu Iudeiaturum in tertiam promissionis, qui numerus, si per 7. diuidatur, dabit annum sabbaticum ordine 123. Verum hanc suppurationem non proho, ratus annorum sabbaticorum non ab ingressu in terram, sed sexcentio tardius ascendam. Paulo etiam plures annos illo temporis intervallo inferendos, ob rationes allatas de annis Ioram regis Iuda. 4. Reg. 8. q. 1. Denique Salianus herilem istam in seruos malitiam anno ante vulgarem Christi epocham inscribit, qui nulla sui parte, sabbaticum legalem attigit, ut suo loco probavit, liquod hic auctor putat, ordo sabbaticorum, qui Herodis & Machabœorum erat vigebar, ad Ieremiæ tempora, sine interruptione reducatur.

6. Cornelius à Lapide ait, secundum rectum & legitimum computum, institutus annum primum Sedeciae fuisse quartum Semitæ, hoc est, hebdomadæ annalis sabbaticorum; istum autem ordinem, multis lustris, aut fortè saeculis negligit, sed à Sedecia novo stylo, ita mutatum, ut annus regni illius octauus sabbaticum incideret. Ast ego, neque in hac interpretatione acquiesco: tum quia neque autoritatem Scriptorum, neque rationis discursum video, cur nouam sabbaticorum seriem à Sedecia institutam credam, tum quia hoc modo aperiretur, simili mutatione Calendarij sepius excogitata, Chronologicas questiones non tam soluendi quam declinandi.

7. Calvius ann. m. 360. afferit Pharaonem, qui videbatur obcessis Iudeis opem allaturus à Chaldais repulsum, anno undecimo Sedeciae, currente sabbanno, quando seruos iterum mancipati contigit. Huic assentitur quoad annum sabbaticum Capellus: sed rem gestam signat anno ante æram Christi 591. Calvius 590. Quicquid autem sit, de concursu anni 11. Sedeciae cum sabbanno; in eo Calvij doctrinam non admitto, quod hinc usque ad Iudeorum captiuitate Babylonica redditum annos 59. supputet: hunc enim redditum tribuit

buit anno sui compuri ante Chr. 529. repulsos autem à Nabuchodonosor egyptios, caputumque Sedeciam, putat anno 588. Ego vero Secundus eundem quidem annum refero, qui erat ante Christi epocham circiter V. annos. Et anno 536. ad annum ante eandem epocham circa annos.

8. Porro dum huius controversie nodum acceratus res, faciem causam cerno, quæ omnino persuadet seruos ad pietatem anno sabbatico retractos: sed solum sacer textus inducit seruos fuisse manumissos ex legis prescripto (qua causa) Hebreorum seruum, anno sabbatico redeuntes, inuitum tein post absentibus Chaldaeis retractos. Fac igitur anno v.g. quanto annis baticæ remissionis Sedeciam egiisse cum populo de lege per Moysen. Indixi diuinum Numen placarent, & auxiliunt cotius obtemperare non poterant, nisi illo ipso tempore, ab eo peccato delinquentes contra legem detinebant. Itaque iam tum seruis liberae esse velle enim eam ad unum plures ve annos differre, perinde forte, ut velle tam diu perseverare, non aliter quam si tyrannus quisippe tam carceri mancipatum, aliquanto tempore cognita tua innocentia tuerere.

*Explica-
tur Peta-
uius.*

9. Quod si propter quorundam auctoritatem huc ad som-
ticum alligate placuerit, proximè ad Petauij calculos messis
commodabo. Nam ut in Synopsi cap. 14. numer. 9. declinat,
Christi æram 591. sub autumnum anno sabbatico dedi, inveni
stea docuit Petavius. Ab enthronisno Nabuchodonosori, vnde
primum Cyri Babylone regnantis annos 70. computo, a Panis
rum nouem annos Babylonis imperasse probauit ibidem q. De-
tior Perauio, dum æram Monarchie Babylonicae Cyri, anno 2000
pocham 538. auspicatur. At verò de annis Sedeciae à Peccato
rumper mea computatio discrepar. Ierosolymorum enim excus
in annum ante æram Christi 389. ego in præcedentem, coram
tus, qui à casu templi, usque ad annum secundum Darij Hyrcanus
di numerant, ut latè explicui 2. Paralip. q. 8. adiuncta antiqua illuc
traditione, qua Ierosolymitanam cladem anno sabbatico delin-
die 9. Ab insabbatuni incurrente, ut dixi 4. Regum q. 23. numer.
viii annum 10. Sedeciae putat Sabbatum fuisse; ego videlicet
guum est discrimen, nec longa altercatione
dignum.

IEREM. XXXV. v. i.

Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino in diebus Iosakimi filij Iosiae regis Iudea. Quæ hic de Rechabitis narrantur, ea nonnulli circa annum Iosakimi gesta putant, ut Torniellus ad ann. m. 3428. num. 7. alij sexto aut septimo. Salianus ad ann. m. 3431. Dumer. 1. & Castrius in hunc locum, idque intellectu volunt Isidorum, cum hanc prophetiam ait 14. annis Ieremiae reuelatum fuisse, ante annum nonum Sedeciae. Alij septimo vel octavo, vt Cornelius annuum huius capitii. Alij denique octavo, vt Hugo. Has opiniones recentioram autem sit omnium probabilissima, qui volent sententiam ferat.

De Rechabitis
bitu variis
supputationes.

IEREM. XXXVI. v. i.

E' factum est in anno quarto Iosakim &c. Tolle volumen libri.

Q VÆST I O VII.

Quando scriptus sit hic comminationum liber.

Ratio difficultatis est, quod disertè haec prophetia Ieremiæ oblata dicatur anno 4. Iosakim; id autem quanam ratione fieri potuerit, nō est propositum. Hic enim Propheta Chaldaeorum hostilem in Iudeam aduenientem dicit, ac ideo volumen illud rex Iosakim se combustissime aiebat, quod in tempore esset: festinus veniet rex Babylonis, & vastabit terram hanc, ver. 29. id autem ante quarrum annum Iosakimi contigisse testari videretur Daniel cap. 1. v. 1. etiam inquit, tertio regni Iosakim regis Iuda, venit Nabuchodonosor rex Babylonis in Iudeam & obfedit eam, & tradidit Dominus in manu eius Iosakim regem Iuda. Vnde Castrius Ieremiæ 36. nu. 1. ait graue dubium esse de tempore huius prophetiae.

Stamus ♦

2. Varabulus Dan. 1. vt hunc nondum soluat, asserit Nabuchodonosorem, anno tertio, neque quarto anno peruenisse Ierosolymam, sed sub finem anni Peccati incepisse exercitum conscribere: anno vero quinto, post nonum mensem Ierosolymis potum, & regem Iosakimum in Iudeam duxisse Babylonem; id que probat 1. quia mensis nono anni quinti, indictum est ieunium, vt hic dicitur vesp. 9. non alium in finem, quam ut placatum Dei numen, expeditionem Babylonorum impeditret. 2. Ad hoc obtinendum, ipso ieunij die Baruch priorem Ieremie librum recitauit, v. 6. 7. o. Deinde Babylon ab Ierosolymis adeo distat, ut inde huc veniendo, Esdras quatuor menses impenderit. 1. Esdræ 7. 2. Cum vero Chaldaeus ingentes copias ac plurima impedimenta secum valeret, Varabulo plus temporis in sua profectio[n]e, quam annum spatiu[m] in amplissime videtur.

Opinc.

Arg. 1.

Arg. 2.

3. Hanc